

Retracing the Heritage of
**THE AYUTTHAYA
KINGDOM**

กรุงศรีอยุธยา

ย้อนรอยดั้นนาน ลูตนาคราภิรัมย์

amazing
THAILAND
It Begins with the People...

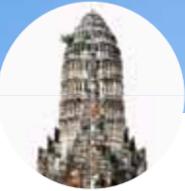

www.tourismthailand.org

วัดพระศรีสรรเพชญ์

Wat Phra Si Sanphet

1

ตามรอยยุคกรุงเก่ารุ่งเรือง
และชุมชนพ่อค้านานาชาติ (อาณาจักรอยุธยาตอนกลาง)
*Following the Glorious History of Ayutthaya
and the International Trade Community
in the mid- Ayutthaya period.*

- Page 6 -

2

สถาปัตยกรรม-ประติมากรรมในสมัยอยุธยา
*Architecture and Sculptures
in the Ayutthaya Period*

- Page 22 -

3

งานหัตถกรรมของอุตสาหกรรม
Ayutthaya Handicrafts

- Page 30 -

4

วิถีชีวิตคนอุตสาหกรรม
Lifestyle of Ayutthaya

- Page 38 -

- Page 52 -

Retracing the Heritage of
**THE AYUTTHAYA
KINGDOM**

กรุงศรีอยุธยา
ยอดรอยตำนาน สืบต้นอารยธรรม

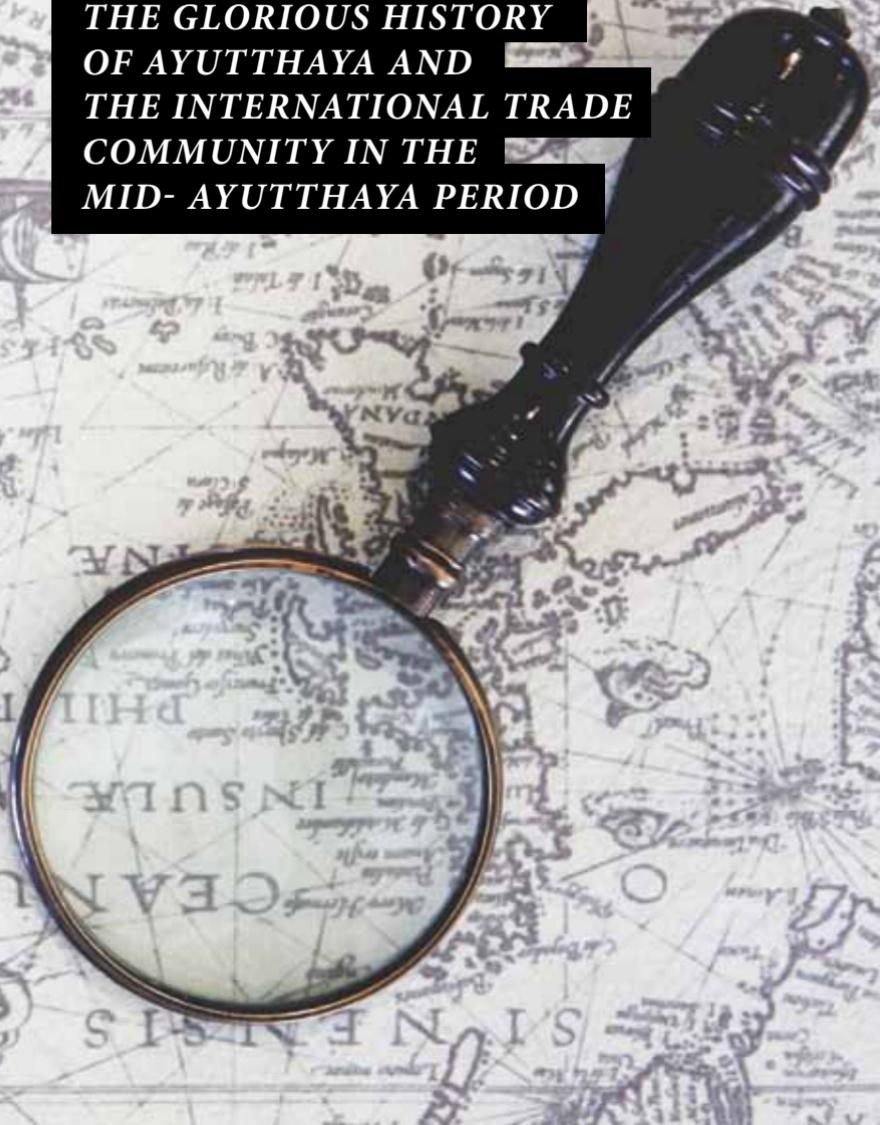

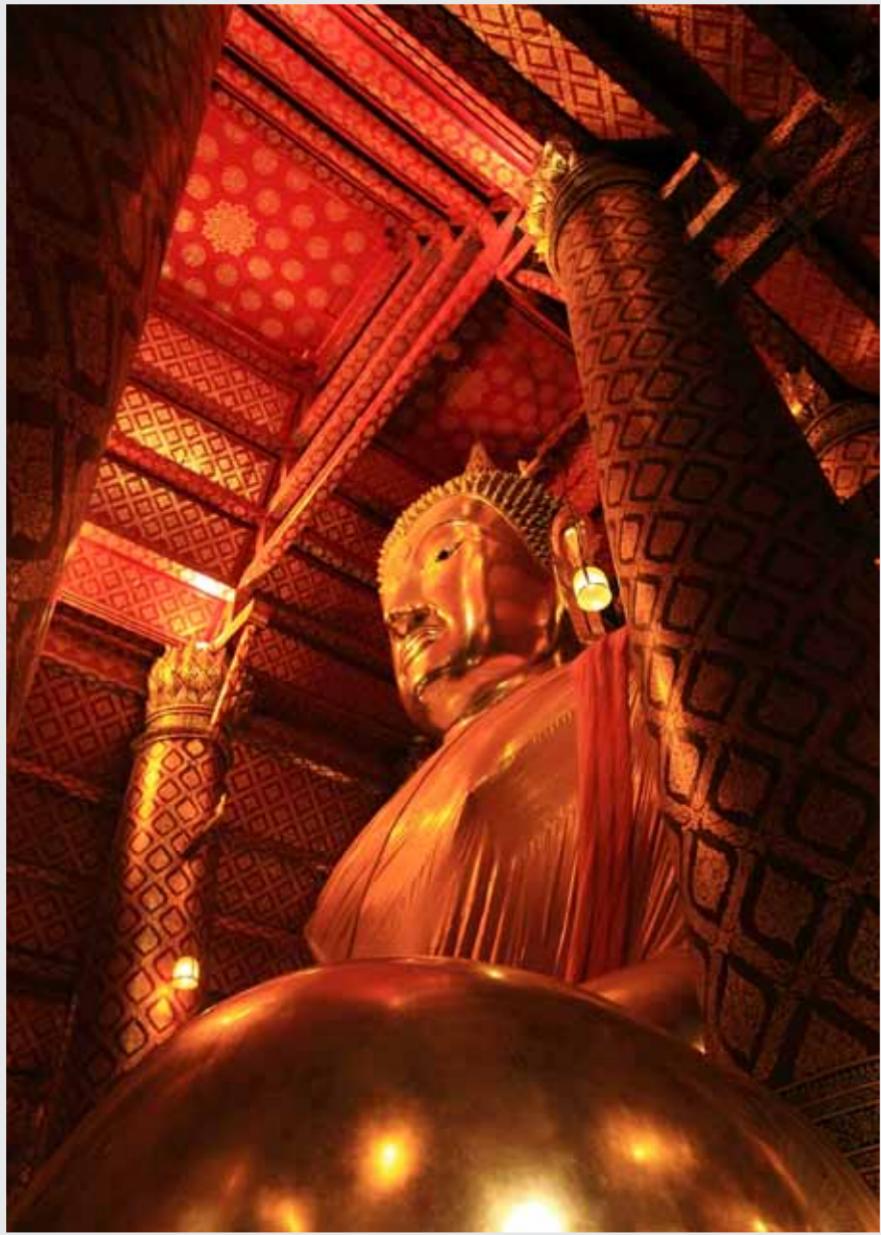
ตามรอยยุคกรุงเก่าฯ เรื่อง
และชุมชนพ่อค้านานาชาติ
ลัมป์ยอดยกยาต่อนගලව

บรรดาชาวกาคาร์โนบราวน์สถานของวัดวาอารามต่างๆ ที่ปรากฏให้เห็นของนครประวัติศาสตร์กรุงศรีอยุธยา ซึ่งยุเนสโกประกาศขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลก ครอบคลุมทั้งเกาะเมืองอยุธยา และบริเวณน้ำเกาะ เมืองโดยรอบ ซึ่งมีโบราณสถานสำคัญหลายแห่ง ความยิ่งใหญ่ของ เมืองประวัติศาสตร์แห่งนี้ เกิดจากการลั่งลงความรุ่งเรืองมีปัจจัย ลึมลดต่อกันมา เมื่อเวลาลâyร้อยปี จนกลับเป็นเมืองเล็กๆ ที่ลังต่อความรุ่งเรืองจากกรุงสู่รุ่น ทั้งยังเป็นเมืองแห่งวรรณธรรม ซึ่งยังมีผู้คนอาศัยสืบทอดเนื่องจากงานปัจจุบัน

1

**FOLLOWING
THE GLORIOUS HISTORY
OF AYUTTHAYA AND
THE INTERNATIONAL TRADE
COMMUNITY IN THE
MID- AYUTTHAYA PERIOD**

พระพุทธไตรรัตนนายก (ช้าปอกง) วัดพนัญเชิง

ภาพวาดอาณาจักรอยุธยา
โดยลีลปันชาوخลันดา ประมาณปี ค.ศ. 1665

กรุงศรีอยุธยาได้ก้าวสู่ยุคแห่งความรุ่งเรือง
มีสถานะเป็น “ราชอาณาจักร” อย่างแท้จริง
ในช่วงเวลาหลังการปฏิรูปการเมืองการปกครอง
ในรัชสมัย สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ (พ.ศ. 1991- 2031)

ความเป็นปึกแผ่นมั่นคงของบ้านเมือง กอปรกับทำเลที่ตั้งอันเหมาะสม
เป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งให้กรุงศรีอยุธยาเป็นทบทวนโลกเด่นมาก ในการเป็นเมืองท่านานาชาติ
ระหว่างโลกตะวันตกกับโลกตะวันออก โดยมีแม่น้ำเจ้าพระยาเป็นเส้นทางสำคัญที่เชื่อมต่อ
กับโลกภายนอก ลินค์สำคัญสานhubพ่อค้าชาวต่างชาติก็คือของป่า ด้วยบทบาท
การเป็นเมืองท่าที่คึกคักนี้เอง จึงไม่ต้องสงสัยว่า เหตุใดกรุงศรีอยุธยาจึงเติบโตไปด้วย
ตlevanceและย่านการค้า รวมถึงผู้คนต่างชาติต่างภาษา ที่ผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนเข้ามา
และมีจำนวนไม่น้อยที่เลือกลงหลักบังฐาน เกิดการผลิตผลลัพธ์ทั้งชาติพันธุ์ และการ
อยู่ร่วมกันของผู้คนได้อย่างราบรื่นกลมกลืน แม้จะมีความแตกต่างในศรัทธาและ
ความเชื่อเรื่องความน่าก้าวต่อไป

เครื่องถ้วยสามใบแรก ที่ขาดนพบินบริเวณหมู่บ้านออลันดา

คำให้การหลวงประดู่ในทรงธรรม วัดประดู่ทรงธรรม
หรือคำพรรนนาภูมิลักษณพรนกรครรชือยุธยา
เป็นหลักฐานสำคัญที่ชี้ให้เห็นถึงการค้าชาย
ที่คึกคักในสมัยอยุธยา มีผู้คนมากหน้าหลั่ยตา
หลาดเชื้อชาติ ไปมาอย่างชักจั่ว ซึ่งรวมถึง
ตลาดหลาดแห่งบัน Kearney เมืองแต่ละแห่งขายสินค้า
แตกต่างกันไป ส่วนใหญ่มักเป็นชาวจีน
ที่ทำมาค้าขายตามตลาดเหล่านี้ เป็นต้นว่า
หากต้องการซื้อพวงกุญแจเมียะ ขัมโนโก^ก
เครื่องจันอับ ต้องไปที่ตลาดขันนรีน
ส่วนตลาดบ้านจีน ที่อยู่ปากคลองชุมชนคริชัย
จะมีโรงโลเกนดี ข้อมูลที่ขายตลาด ตลาดใหญ่
ท่าพระนกร ซึ่งตั้งอยู่บริเวณถนนยานในไก

นับเป็นตลาดใหญ่แห่งหนึ่ง ขายเครื่องทองเหลือง
ทองขาว กระเบื้อง ถ้วยโถโคม ตลาดธีกุน
เป็นยานของพวงแขกมุลลิม มีอาหารมุลลิมขาย
ตลาดหน้าวัดมหาชาติ ขายเครื่องใช้ ไม้กวาด พัด
เสือ ตลาดน้ำวน บางกะจุ อยู่ใกล้กับท่าเรือ
พ่อค้าต่างชาติ ขายสินค้าประภेठของป่า
ของทะเล และสินค้านำเข้าจากต่างประเทศ
หากนึกถึงบรรยายการค้าชายในยุคหนึ่งไม่ออก
ลองแนะนำไปชมภาพจิตรกรรมฝาผนัง
บนคาลาการเบรียญ วัดเชิงท่า แล้วเที่ยบดูว่า
ตลาดในอดีตและปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไป
มากน้อยเพียงใด

พระที่นั่งพิธีสยต์ถลอบลักษณ์ พิพิธภัณฑ์แห่งชาติจันทรเกษม

ความรุ่งเรืองของกรุงศรีอยุธยาตอนกลาง
ยังปรากฏชัดในงานด้านศิลปกรรม เช่น กัน
ไม่ว่าจะเป็นงานจิตรกรรม ประติมากรรม
สถาปัตยกรรม วิจิตรศิลป์ ที่ลรรค์ลรร้างชั้น
เพื่อรักษาพระพุทธศาสนาเป็นหลัก
ล้วนเป็นการที่งดงามเป็นเอกลักษณ์
งานในลักษณะต่างๆ จึงลึกซึ้งและท่อนถึง
ความรุ่งเรืองของยุคล้มยังได้อย่างชัดเจน

ดินค้าในสมัยโบราณ เช่น เครื่องดินเผา หัองและเข้าสัตว์ ที่หมู่บ้านญี่ปุ่น

บรรดาครารองรองรอยดังที่ปรากฏให้เห็นในปัจจุบัน ทั้งที่เป็นซากอาคารโบราณล้าน
หรือที่เก็บรักษาจัดแสดงไว้ในพิพิธภัณฑ์ลักษณะแห่งชาติ เจ้าสามพระยา ตลอดจน
การตั้งถิ่นฐานของผู้คน ไปจนถึงหมู่บ้านของชาวต่างชาติบริเวณนอกเกาะเมือง
ทางด้านทิศใต้ จึงเป็นหลักฐานชั้นดีที่บอกเล่าเรื่องราวถึงภูมิหลัง
อันน่าภาคภูมิขององค์ราชอาณาจักรที่อยู่ในที่นี่บนหน้าประวัติศาสตร์โลก

Digitized by srujanika@gmail.com

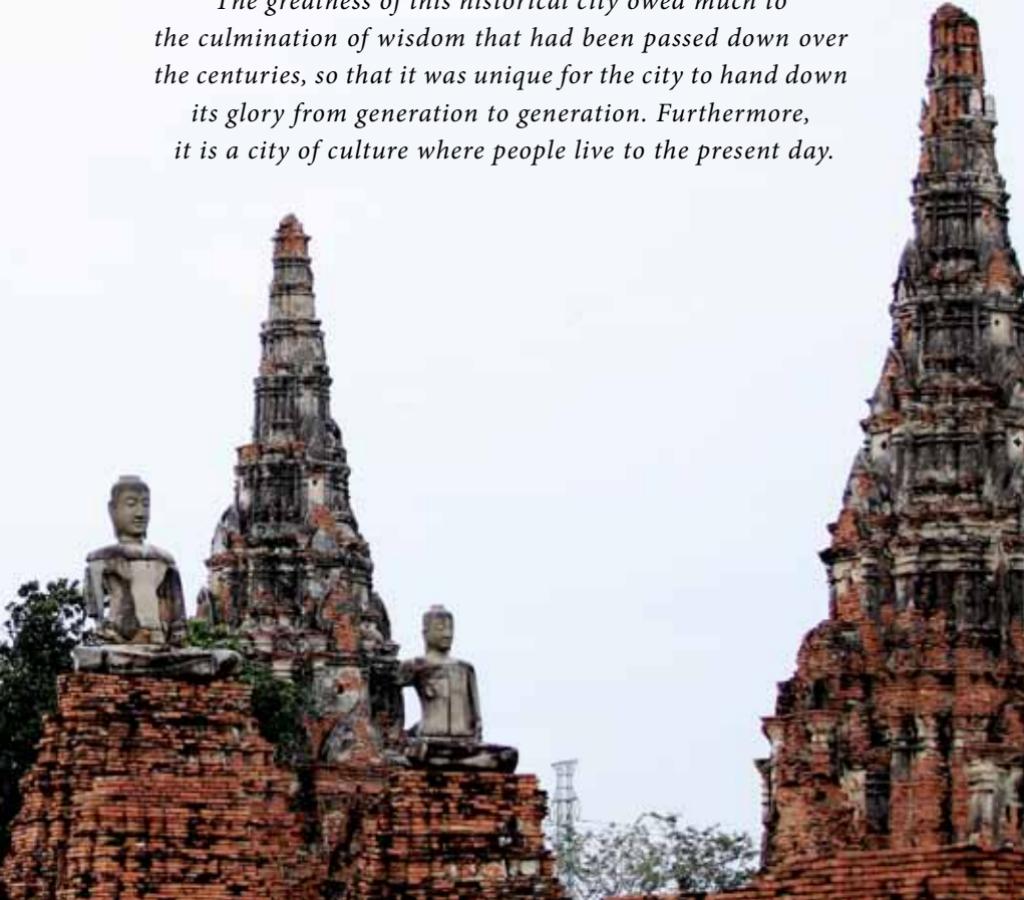

วัดไชยวัฒนาราม
Wat Chaiwatthanaram

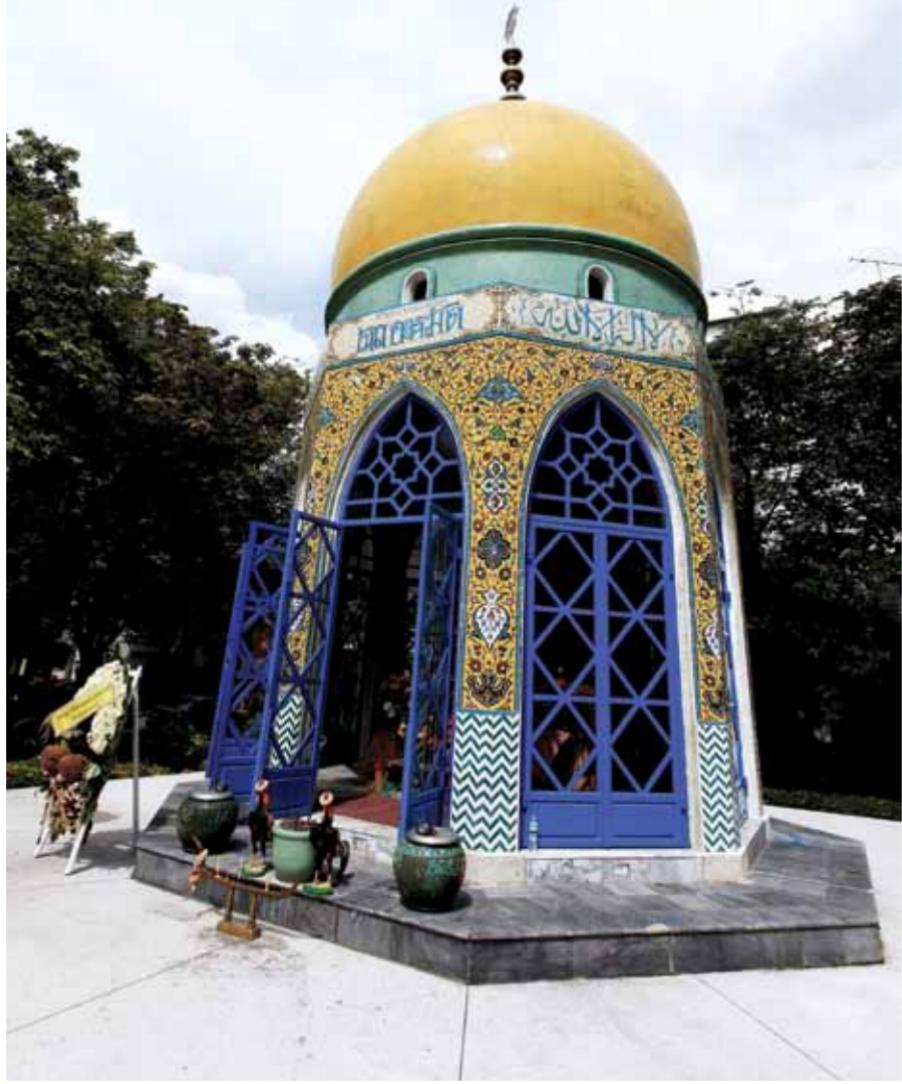
**THE RUINS AND HISTORIC SITES
OF MANY TEMPLES WITHIN THE VICINITY OF
THE HISTORICAL CITY OF AYUTTHAYA, WHICH
HAS SINCE BEEN LISTED AS A WORLD
HERITAGE SITE BY UNESCO,
COVER THE WHOLE OF KO MUEANG
AND ITS OUTLYING AREAS.**

The greatness of this historical city owed much to the culmination of wisdom that had been passed down over the centuries, so that it was unique for the city to hand down its glory from generation to generation. Furthermore, it is a city of culture where people live to the present day.

Sheikh Ahmad Mausoleum

Ayutthaya entered a golden age as a true kingdom following the political and administrative revolution of the reign of King Boromma-trailokkanat (1448 – 1488). With its centralised power, there was a clear division of duties, a distinct separation between the military and civil services. The relationship between the people of the kingdom and its rulers was defined by a feudal system.

The stability of the city and its strategically significant location were both important factors in the rise of Ayutthaya as an international hub that linked the East to the West. The Chao Phraya River became a major life-line as a route to the world outside the kingdom. Forest things were important goods traded among foreign merchants. These elements combined to make Ayutthaya crowded with markets and areas of trade. There was a constant stream of foreigners from around the world passing through, or making their homes there. It quickly became a melting pot for many nationalities that, despite

their differences, co-existed with ease.

One prominent piece of evidence that attests to Ayutthaya's active trade is a Statement of Luang Pradu Nai Song Tham or the description of Phra Nakhon Si Ayutthaya's landscape. There were many markets on Ko Mueang, each peddling different wares. A large majority of the traders in these markets were Chinese. Customers looking for Chinese sweets would be directed to "Talad Khanom Jeen". "Talat Ban Chin" was located at the mouth of Khlong Khun Lakhon Chai and there was a brothel at the back of the market.

"Talat Yai Thai Phra Nakhon" was a large market that sold brass, white gold and ceramic items while "Talat Chi Kun" was a Muslim market with halal food. If one was in need of household items like brooms, fans or mats, those could be found at "Talat Na Wat Mahathat". Forest and sea things as well as imported items were also available at "Talat Nam Won Bang Kacha", which was situated close to a foreign trade port.

If you find it difficult to imagine what the markets of this period were truly like, you need only take a look at the mural paintings at Wat Choeng Tha, where you can compare the markets of then to those of today.

The achievements of the mid-Ayutthaya period are reflected in its art; such as, the paintings, sculptures, architecture and fine art that were created in honour of Buddhism. They are singularly beautiful and

truly represent the city's past splendour.

The glorious tale of this once past capital is etched onto the history of the world through the surviving ruins, sites and antiquities preserved at the Chao Sam Phraya National Museum, as well as the settlements of its people, including the foreign villages outlying Ko Mueang to the south.

“อ่านเรื่องราวต่างๆที่เกี่ยวข้อง และดูภาพสวยๆ กันอย่างจุใจ ง่ายๆ แค่เลกน QR Code นี้”

Scan this QR code for more interesting stories and beautiful images.

Vihara Mongkol Bopit

2.

สถาปัตยกรรม
และประติมากรรมในสมัยอยุธยา

ARCHITECTURE AND SCULPTURES IN THE AYUTTHAYA PERIOD

ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรมและประติมากรรม
ของอยุธยา ล้วนใหญ่สร้างขึ้น เพื่ออุทิศถวายพระศาสนา
เป็นพุทธบูชา ความงดงามที่ปราภูมิให้เห็นล้วนแลดงถึง
ฝีมือ ศรัทธา คติความเชื่อ เทคโนโลยีและวิทยาการ
ที่ไม่ได้เกิดขึ้นเพียงช่วงอายุคนหรือเพียงแค่รุ่นลูกรุ่นพี่
หากแต่เกิดจากการลั่งลม ผลมผลลัณ และการปรับใช้
จากศิลปะอื่นๆ จนกลายเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตนขึ้นมา

หากจะซึ่งความงามของงานสถาปัตยกรรมและประดิษฐกรรมของลัมพูน
อยุธยาตอนกลางเป็นต้นไป มีสากย栴檀ในให้ลังเกตได้ไม่ยากในงาน
สถาปัตยกรรมยุคนี้ มักปรากฏการสร้างเจดีย์ทรงระฆัง เช่น เจดีย์วัดใหญ่
ชัยมงคล เจดีย์วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ เป็นต้น อีกทั้งมีความนิยมในการสร้างโบสถ์
ให้มีขนาดใหญ่และเป็นอาคารหลักของวัด ล้วนในลัมพูนอยุธยาต่อนไปกว่า
พบสถาปัตยกรรมแบบตะวันตกผสมกับเปอร์เซีย เช่น อาคารสองชั้นที่วัดเจ้าเย่า
ซากอาคารที่เรียกกันว่า “กำมะเลียน” วัดกูฎีคิว เป็นต้น

เจดีย์วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ

สำหรับงานประดิษฐาราม ไม่ว่าจะเป็นช่วงสมัยใด ลึกลับเด่นที่สุด ก็คือ การสร้างพระพุทธรูป โดยล้มย้อยอยู่ตอนกลางนิยมสร้างพระพุทธรูปทรงเครื่องน้อย แต่หากเป็นล้มย้อยอยาตตอนปลาย จะนิยมสร้างพระพุทธรูปทรงเครื่องใหญ่หรือทรงเครื่องอย่างกษัตริย์ ที่เห็นเด่นชัดคือ พระประชานในพระอุโบสถ วัดหน้าพระเมรุ ที่ดงจันลัมบูรณ์แบบอย่างยิ่ง

Wat Phra Si Sanphet

**MOST OF THE MAGNIFICENT
ARCHITECTURE AND SCULPTURES
OF THE AYUTTHAYA PERIOD WERE
CRAFTED FOR WORSHIP AND
DEVOTED TO BUDDHISM.**

Their beauty represents beliefs and technical masteries that were accumulated over many generations; a collection adapted from a variety of arts to form its own unique style.

A prominent feature of the mid-Ayutthaya period is the bell-shaped chedi; such as, those found at Wat Yai Chai Mongkhon, Wat Phra Si Sanphet and many more. Ubosots (ordination halls) from this period were usually very large and often served as the main structure of a temple. During the late-Ayutthaya period, architecture began to show the influence of the Western and Persian styles, as demonstrated by the two-storey building of Wat Chao Ya and the “Kammalian” ruins of Wat Kudi Dao.

Buddha images were an extremely prevalent subject of the sculptures. In the mid- Ayutthaya period, many of these Buddha images were commonly crafted with few adornments. However, as time progressed into the late-Ayutthaya period, they were often given full or royal adornments. A classic example of this is the exquisitely crafted principal Buddha image inside the Ubosot at Wat Na Phra Men.

Wat Putthaisawan

“อ่านเรื่องราวต่างๆที่เกี่ยวข้อง และดูภาพลวยๆ กันอย่างจุใจ ง่ายๆ แค่แสกน QR Code นี้”

Scan this QR code for more interesting stories and beautiful images.

หม้อดินเผา คลองลระมว

3

งานหัตถกรรมของอยุธยา

AYUTTHAYA HANDICRAFTS

ในสมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานีถือว่าเป็น ยุคทองของศิลปกรรมไทย

ศิลปะกุลช่างอยุธยา มีความงดงามโดดเด่น ไม่ว่าด้านสถาปัตยกรรม
จิตรกรรม หรือประดิษฐกรรม ทั้งงานระดับช่างฝีมือในราชสำนัก
และงานศิลปหัตกรรมพื้นบ้าน เมื่อกรุงศรีอยุธยาล้มลุก
ผู้คนต่างหลบลี้หนีภัยไปรอบทิศ กระทั่งหลังลงคราม ผู้คนจึงทยอย
กลับมาตั้งถิ่นฐานกันใหม่ และค่อยเริ่มรื้อฟื้นงานหัตถศิลป์ขึ้นมาอีกครั้ง

ອຸຍຸຍາໄດ້ຮັບກາປປະກາດໃຫ້ເປັນເນື້ອມຮັດໂລກທາງວັນນະຮົມ ແລະເປັນແຫລ່ງທ່ອງເທິຍອດນີ້ນີ້ຂອງໄທຍ ຈານທັດກຽມຕ່າງໆ ຂອງອຸຍຸຍາກີ່ໄດ້ຮັບຄວາມນີ້ຍືນທີ່ໃນແນ່ເປັນຂອງຝາກຂອງທີ່ຮະລຶກ ແລະຂອງໃຊ້ໃນສົວຕປະຈຳວັນ ວັດທີ່ເສັ້ນ

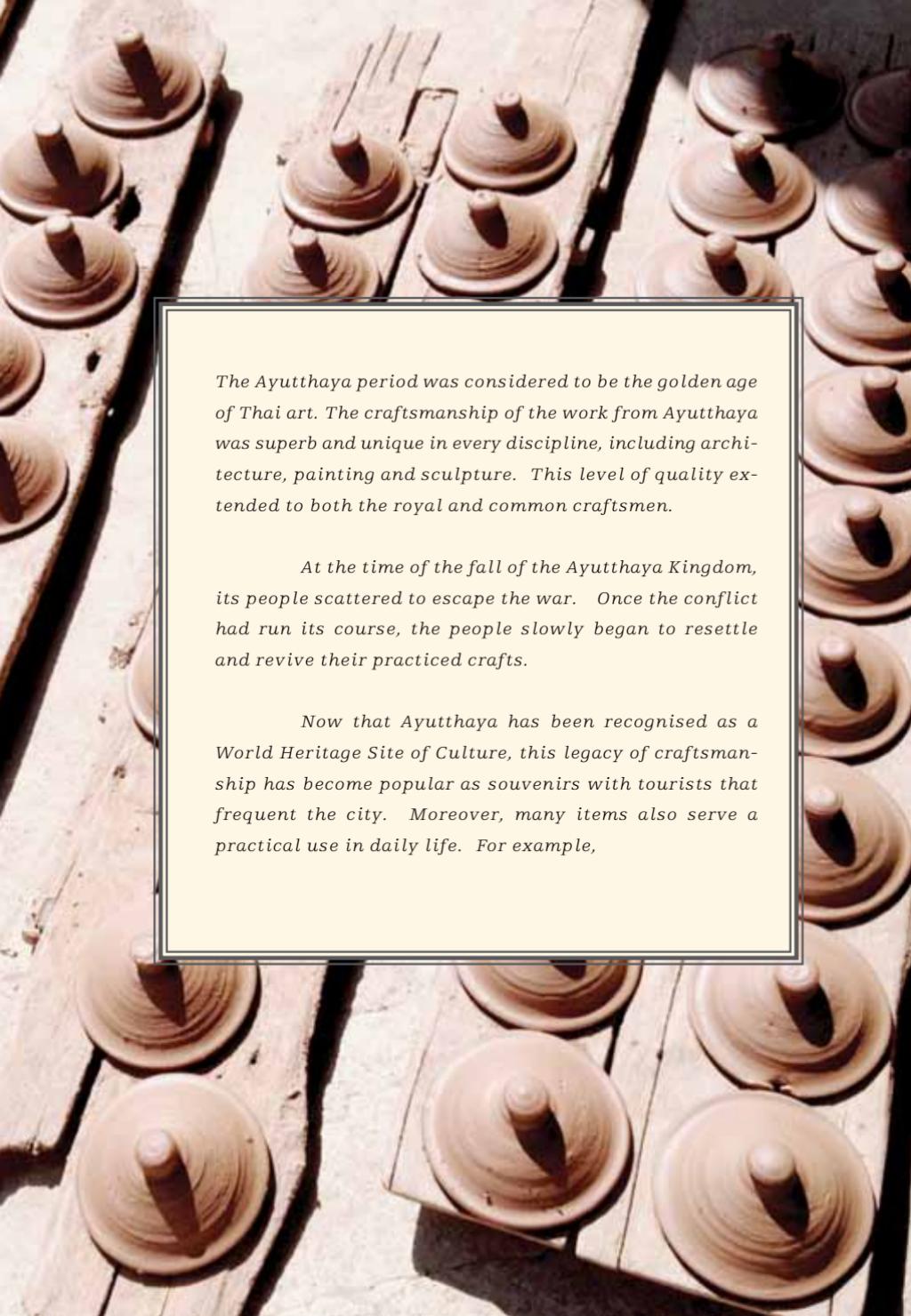
ໜັດິນເພາກລອງລະບັວ ເປັນຈານທັດກຽມເກົາແກໂບຮາມທີ່ລືບທອດກັນມາດັ່ງແຕ່ກຸງຕ້ອງອຸຍຸຍາທຸກວັນນີ້ໜ້າຊຸມສັນຄລອງລະບັວຢັງຄອງພັດທິນເພາໂດຍໃຊ້ກຽມວິທີທີ່ລືບທອດກັນມາດັ່ງແຕ່ບໍລິບຸຮຸບ ສາມກາປພັດແລະຫຼື້ອທາໄດ້ທີ່ຮົມຄລອງລະບັວ ບໍລິເວນໜ້າງວັດທຳພະເນຸງ

ມີຄອຮຸງຢູ່ຢືນ ເປັນມີດັ່ງບ້ານຊຶ່ງທີ່ດ້ວຍເຫຼັກທີ່ເຫັນຍົວແກງຮ ຄມກຣີບ ເທິມະກັບການໃຫ້ຈານທລາຍຮູບແບບມີແຫລ່ງພັດທິ່ບ້ານໃໝ່ທັນອັນແລະບ້ານຕົ້ນໂພທີ່ດ. ອຸຍຸຍາ-ທ່າເຮືອ ຕ. ທ່າສ້າງ ອ. ນຄຣທລວງ ຜ້າວບ້ານທີ່ມີດັ່ງກັນແຫບທຸກຄ່ວງເຮືອນ ລາມາກຮອນ ກຽມວິທີກາຣີທີ່ມີດັ່ງແລະເລືອກຫຼື້ອກັນໄດ້ ເສັ້ນ ລັນວິນຍ ຮຽເຈົ້າຢູ່ຢືນ ສູນຢັ້ງວັນນະຮົມ ດ.ອັນຢູ່ຢືນ, ຮຳມານີ້ຕຣາມະຮະ ເປັນຕົ້ນລມອ, ໂຮງຕີມີຕຣາມະຮະ ເປັນຕົ້ນ

ปลาตะเพียนในล้าน งานฝีมือของชาวมุสลิมแกนธุนชนบ้านทั่วแหลม ตำบลท่า
วาสุกรี อำเภอพระนครศรีอยุธยา ซึ่งลึบทอดกันมากกว่าร้อยปีแล้ว บังจุ้นกล้าย
เป็นของที่ระลึกขึ้นชื่อของอยุธยา แหล่งขายใหญ่คือบริเวณแพงขายหน้า
วิหารพระมงคลพิตร หรือหากต้องการชมขั้นตอนการล้านและเบื้องหลังการทำ
ล้านการต่อไปชนและเลือกซื้อได้ที่บ้านทั่วแหลม และร้านรัตนไชย ก. الرحمنะ อำเภอ
พระนครศรีอยุธยา

The Ayutthaya period was considered to be the golden age of Thai art. The craftsmanship of the work from Ayutthaya was superb and unique in every discipline, including architecture, painting and sculpture. This level of quality extended to both the royal and common craftsmen.

At the time of the fall of the Ayutthaya Kingdom, its people scattered to escape the war. Once the conflict had run its course, the people slowly began to resettle and revive their practiced crafts.

Now that Ayutthaya has been recognised as a World Heritage Site of Culture, this legacy of craftsmanship has become popular as souvenirs with tourists that frequent the city. Moreover, many items also serve a practical use in daily life. For example,

Khlong Sa Bua Cruses are the craft made with an old skill that has been passed down over generations since the Ayutthaya period. These days, the *Khlong Sa Bua* community still produces cruses, an earthenware pot, by employing the same techniques their ancestors did. Visitors can stop by *Khlong Sa Bua* near Wat Na Phra Men, to see how these earthenware pots are crafted and purchase their own.

The Aranyik Knife is made of a very strong iron and honed to a fine edge, making it ideal for many kinds of tasks. The knives are produced at Ban Phai Nong and Ban Ton Pho, Ayutthaya-Tha Ruea Road, Tha Chang sub-district, Nakhon Luang district. Astonishingly, almost every home in the area produces the knives. You can see their production and buy your own at Winai Ruaicharoen's Shop, S. Aranyik Cultural Centre, Tra Samo Knife Shop, Tra Mara Knife Factory and many more places.

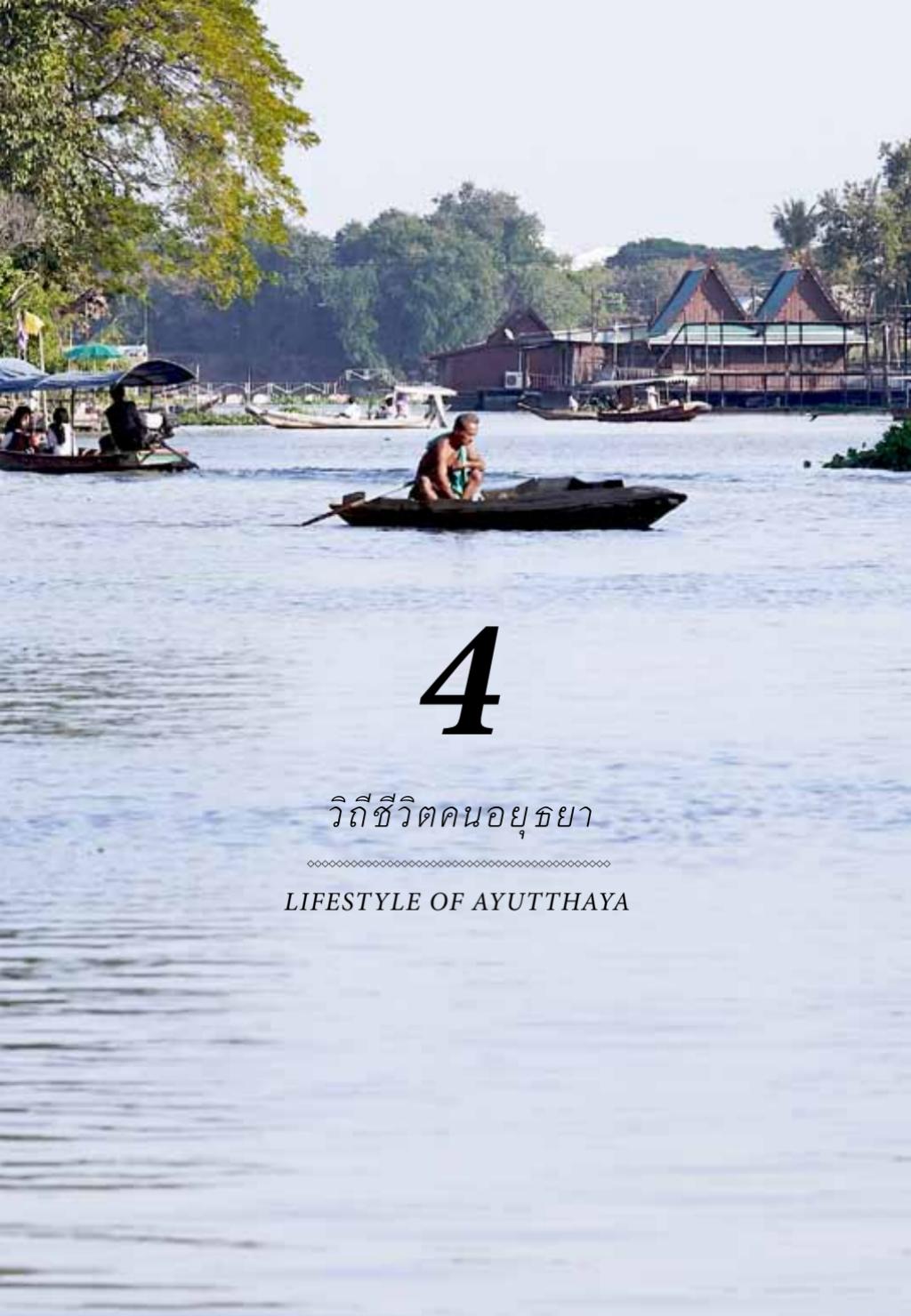
Palm Leaf Carp Mobile is a staple handicraft of the Muslim community in Ban Hua Laem, Tha Wasukri sub-district, Phra Nakhon Si Ayutthaya district. While it has become a popular souvenir among tourists, it is a craft that has been passed down for over a century. The main market for these is in front of the Phra Mongkhonbophit image hall, but if you would like to see how these are made, you can visit Ban Hua Laem and Rattanachai Shop on Rotchana Road.

“อ่านเรื่องราวต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และดูภาพล่วงๆ กันอย่างจุใจ ง่ายๆ แค่เล็กน้อย QR Code นี้”

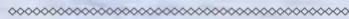

Scan this QR code for more interesting stories and beautiful images.

4

วิถีชีวิตริมน้ำ

LIFESTYLE OF AYUTTHAYA

วิถีชีวิตดั้งเดิมของชาวอุบลฯ นั้น ผูกพันกับลักษณะน้ำและท้องทุ่งกว้าง
จังมักตั้งบ้านเรือนเรียงรายอยู่ริมฝั่งแม่น้ำลำคลอง ทั้งบ้านเรือนไทยใต้ถุนสูง
และบ้านเรือนแพ โดยทันหน้าเรือนอกริมน้ำซึ่งใช้เป็นทางสัญจร ด้านหลังบ้าน
เป็นท้องทุ่งนา ผืนดินมีความอุดมล้มบูรณาจักดินตะกอนที่ไหลมาทับกมในฤดูน้ำทลาก
เป็นปุ่ยชั้นดี สำหรับการปลูกข้าว ชาวบ้านจึงยังคงพึ่งพาราทำนาเป็นหลัก
ม้ากลอกรีอัจฉริยะในแม่น้ำลำคลองที่มีอยู่คลาคล่ำ และใช้เวลาว่างทำงานทั้งกรรม
ประเกท่างๆ

วิธีชีวิตคนอยุธยาเริ่มเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยสำคัญ ได้แก่ การตัดถนนและทางรถไฟ การลร้างเชื้อโรคใหญ่เพื่อการ เกษตร รวมทั้งนโยบายของภาครัฐที่ต้องการพัฒนาให้อุบัติ เป็นเขตอุตสาหกรรม ล่งผลให้น้าข้าวแปรเปลี่ยนเป็นโรงงาน ที่หยอดยมุดขึ้นนับร้อยแห่ง คันหนุ่มล้าวจำนวนมากจะทึ้งงาน ภาคเกษตรไปเป็นคนงานในโรงงานอุตสาหกรรม

ເຊື້ອລາຍຄນອຍຸ້ຍາ

ໃນອົດົດກຽງສີອຍຸ້ຍາເປັນຮາສຫານີແລະເນື້ອງທ່ານີ້
ຄູນຍໍກາລາງກາຣຄ້ານາສາຕີ ນອກຈາກຄນອຍຸ້ຍາທ້ອງຄືນແລ້ວ
ຍັງມີຄນທລາກເຊື້ອສາຕີເຂົ້າມາຄ້າຂາຍ ກະທົ່ງຕົ້ນຫຼຸດຫຼຸດ
ແລະລືບທອດລູກໜານມາເຖິງທຸກວັນນີ້ ທີ່ຈຶ່ງແມ່ວ່າຈະຫລອມຮວມ
ເປັນສາວອຍຸ້ຍາໄປແລ້ວ ແຕກຍັງຮັກໝາເອກລັກໝົນຂອງສາຕີພັນຫຼຸດ
ຕົນເອງໄວ້ໄດ້ ອາທິເຊັນ

ກລຸ່ມສາວມຸລືລິມ

ສາວມຸລືລິມເຊິ່ງມັກຄູກເຮັດກວ່າ “ແຊກ” ເຂົ້າມາອູ້າຄ້າຍໃນອຸ້ຍາ
ລົມຍັງເປັນຮາສຫານີ ແມ່ນອອກເປັນ 2 ກລຸ່ມໃຫຍ່ ພວກທີ່ນີ້ເຊື່ອ
“ແຊກຕານີ” ເປັນກຸ່ມທີ່ມາຈາກຫ້າມີອອງປັດຕານີ ແລະສ້າງມັນ
ເຮືອນຫານແນ່ນບຣິເວນຄລອງຕະເດີນ ທາງດ້ານໄດ້ຂອງເກະເນື້ອງ
ເອັກລຸ່ມເຊື່ອ “ແຊກເທສ” ໄດ້ແກ່ ເປົ່ວເຊີຍຫຼືອີຫරັນ ອາຫຮັບ
ແລະອືນເດືຍ ລ່ວນໃຫຍ່ຕົ້ນຫຼຸດຫຼຸດຫຼຸດຫຼຸດຫຼຸດຫຼຸດຫຼຸດ
ແລະທຸກທຸກແລ່ລມ ສາວມຸລືລິມກລຸ່ມນີ້ມີບໍບາຫລຳຄູ່ອຍ່າງມາກໃນ
ລົມຍຸ້ຍາ ທີ່ໃນດ້ານເຕີມສູງກິຈ ກາຣຄ້າ ແລະກາຣປົກຄອງ ໂດຍ
ເຂົາພາຫານເອກຂອະໜັດ ຈຸ່າຣາສົມຕົກົນແຮກຂອງໄທຍລົມຍຸ້ຍາ
ຄຣີອຍຸ້ຍາ ຜູ້ເປັນຕົ້ນຕະກູລຸນນາດ ກີ່ເປັນແຊກທີ່ມາຈາກເປົ່ວເຊີຍ

ชาวญวน

ชุมชนชาวญวนในอยุธยาตั้งอยู่ในท้องที่ตำบลสำราญ แม่น้ำป่าสักในเขตอำเภอเมือง ชื่อเรียกกันว่าบ้านญวน เป็นชุมชนใหญ่ที่นับถือศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิกมีวัดนักบุญยอเซฟเป็นศูนย์กลางชุมชน ชาวญวนกลุ่มนี้อพยพเข้ามาในช่วงกรุงศรีอยุธยาตอนปลาย

ชาวลาว

ชุมชนเชื้อสายลาวตั้งอยู่ริมแม่น้ำป่าสักในเขตอำเภอเมือง คือ บ้านสามไก บ้านตันโพธิ์ และบ้านไผ่หนอง พวกรเข้าเป็นลูกหลานของกลุ่มชาวลาวเดิมจังหวัดพะเยา ทั้งชาวหนอง ช่างตีเหล็ก ที่อพยพหนีความแห้งแล้งแห้งกันดารจากบ้านเกิดเข้ามาในสมัยรัชกาลที่ 2 และยังสืบสานความลามารถด้านงานช่างมาถึงปัจจุบัน ดังเช่นบ้านตันโพธิ์และบ้านไผ่หนอง เป็นแหล่งผลิตมีดพื้นบ้านชั้นดี คมกริบ แต่ถูกนำไปขายที่บ้านอรัญญิ์ชื่ออยุ่ห่างทิศเหนือ จังหวัดอุบลราชธานี จึงรู้จักกันในนาม “มีดอรัญญิ์” ตามแหล่งท่องเที่ยวที่นี่

นอกจากนี้อยุธยาฯ มีชุมชนเชื้อสายจีนบริเวณตลาดหัวรอ ตลาดเจ้าพระยา ย่านป้อมเพชรและวัดพนัญเชิง รวมถึงชุมชนชาวมอญที่บ้านเลากระโอง อำเภอปะอิน อีกด้วย

ศาลเจ้าจีน วัดพนัญเชิง

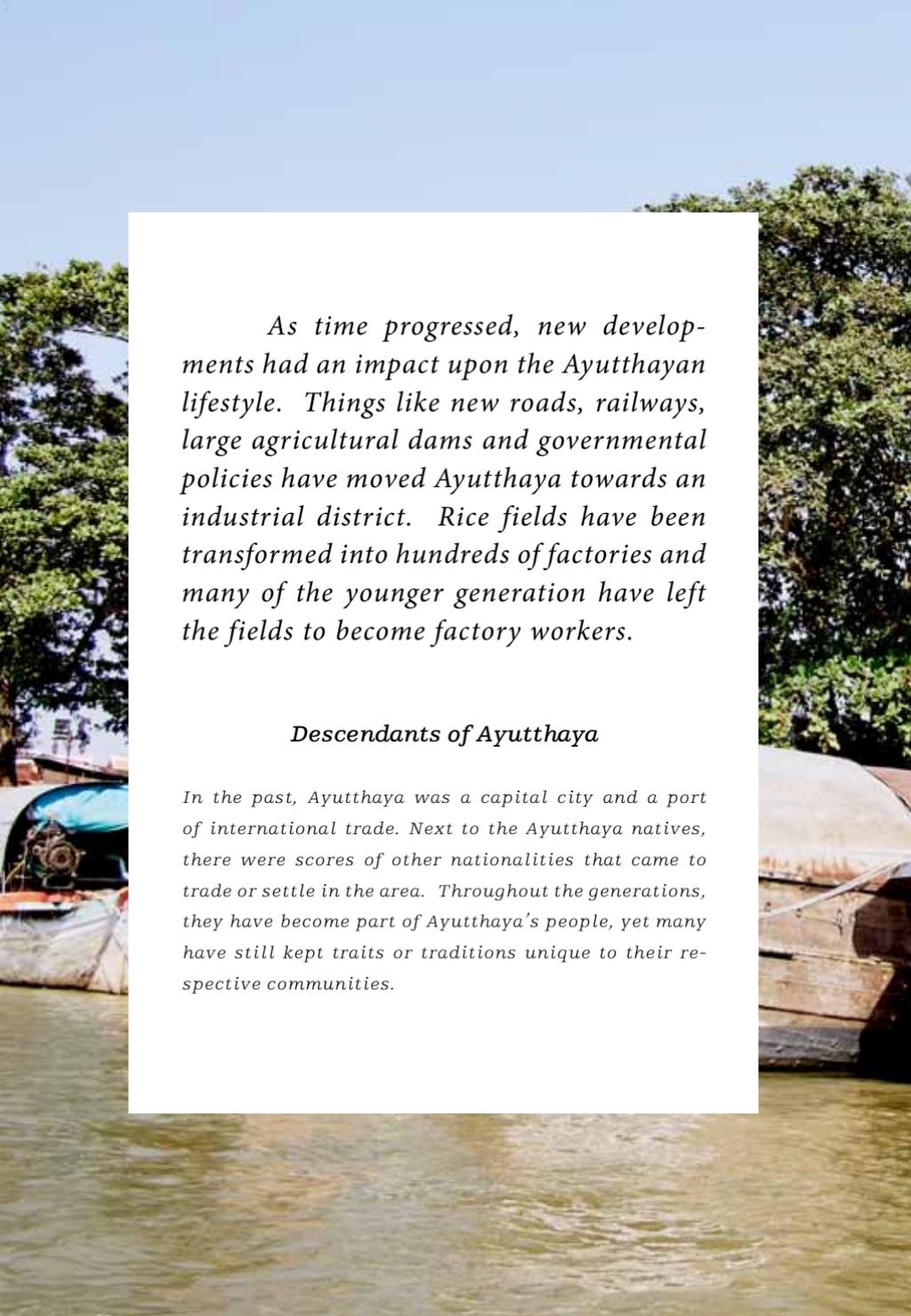
LIFESTYLE OF AYUTTHAYA

**THE LIFESTYLE OF AYUTTHAYA
ORIGINALLY CENTRED ON WATER AND
LARGE FIELDS. GROWING RICE WAS ONE OF
THE MAIN PROFESSIONS OF VILLAGERS;
AS SUCH, HOMES OF THE TIME WERE COM-
MONLY FOUND ALONG THE RIVERS AND
CANALS.**

They were often built facing the water with rice fields in the back, and elevated from the ground to deal with the seasonal flooding. Deposits would collect during the water season, rendering the soil fertile and ideal for growing rice. Other villagers plied their trade as fishermen on the many rivers and canals; others still worked as craftsmen.

As time progressed, new developments had an impact upon the Ayutthayan lifestyle. Things like new roads, railways, large agricultural dams and governmental policies have moved Ayutthaya towards an industrial district. Rice fields have been transformed into hundreds of factories and many of the younger generation have left the fields to become factory workers.

Descendants of Ayutthaya

In the past, Ayutthaya was a capital city and a port of international trade. Next to the Ayutthaya natives, there were scores of other nationalities that came to trade or settle in the area. Throughout the generations, they have become part of Ayutthaya's people, yet many have still kept traits or traditions unique to their respective communities.

Muslim Community

Many Muslims, often referred to as “Khaek”, came to live in Ayutthaya during a time when it was still a capital city. They were commonly divided into two groups that denoted where they came from. “Khaek Tani” was the people that emigrated from Pattani and built their homes tightly around Khlong Takhian, south of Ko Mueang. The second group was “Khaek Thet”; it was comprised of Persians or Iranians, Arabs and Indians, most of whom lived at Thung Lumpi, Thung Phukhao Thong and Thung Hua Laem. The latter had a great deal of influence during the Ayutthaya period, shaping some aspects of economics, trade and administration. Sheikh Ahmad, the first Sheikhul Islam in Thailand who was appointed in the Ayutthaya period, and progenitor of the Bunnag family, was Persian.

Vietnamese Community

The Vietnamese community is located in Samphao Lom sub-district and also called Ban Yuan. It is a large Roman Catholic community having the Saint Joseph Catholic Church as its centre. The Vietnamese emigrated in the late-Ayutthaya period.

Laotian Community

The Laotian community can be found along the Pa Sak River in Nakhon Luang district, an area that is comprised of Ban Sam Thai, Ban Ton Pho and Ban Phai Nong. The community members are descendants of Laotian craftsmen, blacksmiths and goldsmiths that escaped a terrible drought in Vientiane to settle here during the time of King Rama II. Their craftsmanship has been passed down over generations to today. Ban Ton Pho and Ban Phai Nong are famed for producing quality knives which are sold in Northern Ban Aranyik. Knives from here are commonly called “Aranyik Knives”.

Additionally, there is a Chinese community around the Hua Ro and Chao Phrom Markets, the Pom Phet area and Wat Phananchoeng. A Mon community can also be found at Ban Sao Kradong in Bang Pa-in district.

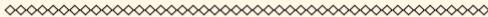

“อ่านเรื่องราวต่างๆที่เกี่ยวข้อง และดูภาพถ่ายฯ กันอย่างจุใจ ง่ายๆ แค่เลกน QR Code นี้”

Scan this QR code for more interesting stories and beautiful images.

5

AYUTTHAYA FOOD

อาหารอยุธยา

//

จากลักษณะของภูมิประเทศและสภาพแวดล้อม
ซึ่งเป็นตัวกำหนดดิจิทีฟชีวิตและอาหารการกินของผู้คน
แต่ละท้องถิ่น เช่นเดียวกับกรุงศรีอยุธยา ซึ่งเป็นที่ราบลุ่ม
มีแม่น้ำล้อมรอบ คนอยุธยาจึงหากินกับห้องทุ่งนาผูกพัน
กับแม่น้ำลำคลอง สำหรับอาหารห้องถิ่นล้วนใหญ่จึงเป็น
ปลาและผักที่หาได้จากธรรมชาติ

//

เดอ ลาสูแมร์ ราชทูตฝรั่งเศสที่เข้ามากรุงศรีอยุธยาในสมัยลุ่มเด็จ
พระนารายณ์มหาราช ได้บันทึกไว้ในจดหมายเหตุลาสูแมร์ว่า แม่น้ำ
ลำคลองในอยุธยานั้นมีปลาสุกชุม คนอยุธยาเก็บข้าวและปลาเป็นหลัก
ทั้งต้ม แกง รวมทั้งปลาแห้งและปลาเค็ม จิ้มน้ำพริก กินกับผักดิบที่
เก็บจากหนองน้ำหรือชายป่า ไม่ผ่านมารักษาเนื้อสัตว์บกไม่ร้าวเนื้อสัตว์ป่า
หรือสัตว์เลี้ยง เช่น วัว ควาย หมู ไก่

อย่างไรก็ตามในสมัยกรุงศรีอยุธยาตอนกลาง ซึ่งเป็นยุคที่รุ่งเรืองจาก
การเป็นเมืองท่าค้าขายกับนานาชาติ โดยเฉพาะในรัชสมัยลุ่มเด็จพระ
นารายณ์มหาราช มีการติดต่อกับชาวต่างชาติจำนวนมาก ทั้งชาวญี่ปุ่น
โปรตุเกส เบอร์เซีย และมุลลิม จึง พลอยทำให้ационธรรมด้านต่างๆ ของ
แต่ละชนชาติแพร่หลายเข้ามาสู่อยุธยาด้วย รวมทั้งเรื่องอาหารการกิน

ลิ่งที่น่าลิ้นใจก็คือ อาหารไทยหลายชนิดในยุคปัจจุบัน แท้จริงแล้วมีต้นกำเนิดหรืออัดแปลงมาจากอาหารของชาวต่างชาติที่เข้ามาในสมัยกรุงศรีอยุธยาโบราณเอง ดังเช่น ขันหม่องทอยบ หองหอยดองฟอยหอง ก้มีที่มาจากการโปรดักส์คือ มาเร่ กีมาร์ เดอ ปีนา (Marie Guimara de Pinha) หรือต้องกีมาร์ (Tanquimar) ซึ่งชาวไทยคุ้นเคยกันดีในชื่อ หัวหองกีบม้า นั้นเอง หัวหองกีบม้าเป็นลูกครึ่งโปรดักส์-ญี่ปุ่น และแบ่งการ เผ้ารับราชการในพระราชวังใน ตำแหน่งหัวหน้าห้องเครื่องดั่น ในสมัยล้มเด็จพระนารายณ์มหาราช ได้คิดขั้นน主意ตรใหม่ขึ้นหลายอย่าง โดยอัดแปลงมาจากคำรับอาหารโปรดักส์ และใช้วัตถุดิบหองดีนที่มี ได้แก่ มะพร้าว แป้ง ไข่ และน้ำตาล จนกลายมาเป็น “ขันหมอย” ในที่สุด รวมทั้งอาหารประเภทแห้งมัลมั่น แกงกรุหม่า กีลีบย้อนไปได้ ว่าเป็นอาหารของชาวเปอร์เซียที่เข้ามาสู่สยามตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา

ขนมจามงกฎ (บบ)

ขนมกุ๊บบีน (ล่าง)

//

**THE GEOGRAPHY
AND ENVIRONMENT
OF AN AREA OFTEN HAVE A GREAT
INFLUENCE ON THE LIFESTYLE OF THE
LOCALS, INCLUDING THE TYPES
OF FOOD THEY EAT.**

//

Ayutthaya sits on a basin plain surrounded by rivers; therefore, its people have an affinity with rice fields and rivers. Local food consists mainly of natural fish and vegetables.

During the reign of King Narai the Great, the French envoy Simon de La Loubre wrote in "A New Historical Relation of the Kingdom of Siam", that the rivers of Ayutthaya were filled with fish. While people mainly ate rice and fish, its preparations varied greatly; such as, being boiled, dried and salted or with fresh vegetables from a pond or forest. Meat from the likes of cows, buffalos, pigs or chickens was not very popular.

However, at the time of the mid Ayutthaya period, when international trade was at its peak during the reign of King Narai the Great, there was contact with people from numerous foreign countries; such as, Japan, Portugal and Persia. Their different cultures seeped into Ayutthaya, bringing with them their own flavours of food.

Many modern Thai dishes owe their origins to foreign influences from the Ayutthaya period. Khanom Thong Yip, Khanom Thong Yot, and Foi Thong, just to name a few, all have Portuguese roots. A key figure in helping spread this influence was Marie Guimar de Pinha or Tanquimar, known in Thailand as Thao Thong Kip Ma, who was of mixed Portuguese-Japanese-Bengali ancestry. During her time, she worked in the Royal Palace as the head cook for King Narai the Great. Many of her inventive desserts were the adaptation of Portuguese dishes with local ingredients; such as coconut, flour, eggs and sugar, thereby transforming them into "Khanom Thai" (Thai Desserts).

Matsaman and Karuma curries can be traced back to Persian dishes that came to Siam (Thailand) during the Ayutthaya period, as well.

“อ่านเรื่องราวต่างๆที่เกี่ยวข้อง และดูภาพสวยๆ กันอย่างจุใจ ท้ายๆ แค่สแกน QR Code นี้”

Scan this QR code for more interesting stories and beautiful images.

Wat Phra Si Sanphet

Wat Yai Chai Mongkhon

พบกับเรื่องราวต่างๆ
ของอาณาจักรอยุธยา
รวมทั้งหลักทลายเรื่องราวท่านใจ
จากหลักแหล่งของพี่ยุเวจิการเรียนนั้น
ได้ที่เว็บไซต์

WWW.TATEDUTOUR.COM

**WANT TO SEE MORE ?
SCAN THIS QR CODE OR VISIT
OUR WEBSITE:**

WWW.TATEDUTOUR.COM

หรือดาวน์โหลด App EduTour-AY
และ EduTour-AY HD สำหรับ iOS และ Android

---

*Free Edutour-AY Apps
are available on iOS and Android*

*Printed with soy ink
on recycled paper*